

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Публічна служба в Україні»

на тему:

«Правила етичної поведінки публічних службовців»

Студентки 2 курсу, групи 2АПУА
спеціальності 281 «Публічне управління та
менеджмент»

Вербкіної Анастасії Володимирівни

Керівник: ст. викл. **Заболотна Н.М.**

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)

Підпис

Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис

Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис

Прізвище та ініціали

Вінниця - 2024

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ЕТИЧНА ПОВЕДІНКА ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ

- 1.1. Поняття етики в державній службі
- 1.2. Значення етичної поведінки для суспільства та держави
- 1.3. Основні принципи етичної поведінки

РОЗДІЛ 2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕТИКИ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ

- 2.1. Етичні кодекси публічних службовців в Україні
- 2.2. Міжнародні стандарти етики публічних службовців
- 2.3. Етика у сфері боротьби з корупцією

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ

- 3.1. Виклики у дотриманні етичних стандартів
- 3.2. Механізми підвищення рівня етичної поведінки
- 3.3. Контроль та санкції за порушення етичних стандартів

ВИСНОВОК

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ВСТУП

Значення теми: Тема етичної поведінки публічних службовців є надзвичайно важливою в сучасному контексті розвитку демократичних інститутів та забезпечення ефективного публічного управління.

Сутність і стан розробки наукової проблеми: Сутність етичної поведінки публічних службовців полягає у дотриманні високих моральних стандартів, таких як чесність, прозорість, відповідальність та справедливість. Стан розробки цієї теми в Україні та світі є активним, але недостатньо комплексним.

Автори, які займалися дослідженням теми: дослідженням етичних аспектів публічної служби займалися такі науковці, як Бондаренко В.О., яка у своїй кваліфікаційній роботі розглянула етику публічного службовця як інструмент розвитку публічної служби. Даниленко Ю.С. у своїй статті розкриває поняття та сутність правил етичної поведінки державних службовців, зосереджуючись на важливості етичних норм у публічному управлінні.

Теоретична та практична значущість: Теоретична значущість теми етичної поведінки публічних службовців полягає у її внеску в розвиток теорії управління, етики та соціології.

Практична значущість теми виявляється в її безпосередньому впливі на якість управлінських процесів та підвищення ефективності роботи публічних службовців.

Актуальність на сучасному етапі: Актуальність теми етичної поведінки публічних службовців на сучасному етапі зумовлена зростаючими вимогами суспільства до державних інститутів.

Підстави і вихідні дані для розробки теми: Розробка теми етичної поведінки публічних службовців ґрунтується на кількох важливих аспектах. Перший з них це нормативно-правова база, що регулює етичну поведінку, забезпечує правову основу для формулювання вимог до діяльності державних службовців, а також зростаючі соціальні вимоги, що висуваються до державних службовців.

Рівень теоретичного дослідження: Рівень теоретичного дослідження етичної поведінки публічних службовців характеризується прогресивним розвитком наукових знань та концепцій у цій галузі.

Аналіз проблеми та попереднього досвіду її вивчення: Головною проблемою в цій сфері є недостатня імплементація етичних норм у практику роботи публічних службовців. Попередній досвід вивчення проблеми свідчить про необхідність міжнародного співробітництва.

Актуальність теми етичної поведінки публічних службовців проявляється в контексті сучасних викликів, з якими стикається суспільство. Аналіз і порівняння з відомими дослідженнями в цій галузі свідчить про необхідність та доцільність подальшого вивчення етики в публічному управлінні для покращення ефективності державного сектору, формування довіри між громадянами та державою, а також боротьби з корупцією.

Мета дослідження полягає у виявленні основних аспектів етичної поведінки публічних службовців, аналізі чинників, що впливають на цю поведінку, та розробці рекомендацій для її покращення.

Завданнями дослідження є: уточнення понять та термінів, пов'язаних з етикою публічних службовців; вивчення існуючих етичних кодексів та практик; охарактеризувати основні принципи етичної поведінки; охарактеризувати нормативно-правове регулювання етики публічних службовців; виявити проблеми та шляхи покращення етичної поведінки.

Об'єктом дослідження є: етична поведінка публічних службовців у контексті їхньої професійної діяльності.

Предметом дослідження виступають етичні норми, принципи та механізми контролю, що регулюють цю поведінку.

Методи дослідження охоплюють аналіз наукових літературних джерел, аналіз документів, а також порівняльний аналіз існуючих етичних норм та практик, які дозволять виявити реальний стан справ у цій сфері.

Структура роботи включає: курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, дев'яти підрозділів, висновків, списку використаних джерел. Основна частина складає 22 сторінки. Загальний обсяг курсової роботи становить 30 сторінок. Перелік інформаційних джерел складається з 15 найменувань.

ВИСНОВОК

У висновках курсової роботи на тему "Правила етичної поведінки публічних службовців" представлені ключові результати дослідження, що відображають важливість дотримання етичних норм у публічній службі.

По-перше, було уточнено поняття та терміни, пов'язані з етикою публічних службовців, що дозволило закласти теоретичну основу для подальшого аналізу. Вивчення існуючих етичних кодексів та практик виявило, що в Україні існує ряд документів, які регламентують етичну поведінку, проте їх ефективність часто підлягає сумніву через відсутність чітких механізмів контролю та покарання за порушення.

По-друге, основні принципи етичної поведінки публічних службовців, такі як чесність, прозорість, відповідальність і повага до прав людини, були охарактеризовані та проаналізовані на предмет їх впровадження у практику. Виявлено, що дотримання цих принципів сприяє підвищенню довіри до публічних інститутів і покращенню їх іміджу.

Нормативно-правове регулювання етики публічних службовців в Україні потребує вдосконалення, оскільки існуючі норми не завжди відповідають сучасним вимогам. Проблеми, виявлені під час дослідження, включають відсутність чітких механізмів контролю за дотриманням етичних норм, недостатню обізнаність службовців про етичні стандарти та нерегулярність застосування санкцій за їх порушення.

На основі проведеного дослідження було запропоновано ряд рекомендацій щодо покращення етичної поведінки публічних службовців, серед яких: розробка та впровадження Етичного кодексу з чіткими нормами і санкціями, організація навчання для державних службовців з метою підвищення їхньої обізнаності про етичні стандарти, а також запровадження незалежних механізмів контролю за дотриманням етики.

Достовірність результатів дослідження ґрунтується на використанні авторитетних джерел, емпіричних дослідженнях та порівнянні з міжнародними

стандартами. Це дозволяє зробити обґрунтовані висновки та рекомендації щодо вдосконалення етичної поведінки українських державних службовців.

Отже, результати дослідження підтверджують необхідність вдосконалення етичних норм у публічній службі для забезпечення більш високої якості управлінських практик та підвищення довіри до державних інститутів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондаренко В. О. Етика публічного службовця як інструмент розвитку публічної служби: кваліфікаційна робота бакалавра. Чорноморський національний університет імені П. Могили. Миколаїв, 2024. 69 с.
2. Даниленко Ю. С. Правила етичної поведінки державних службовців: поняття і сутність. Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія». 2019. Вип. № 2. С. 63.
3. Меркулов С.О. Дотримання правил етичної поведінки публічними службовцями як запорука довіри до них з боку суспільства. Вісник юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. 2024. С. 173-176.
4. Сорокіна Н. Г. Аналіз основних вимог до етичної поведінки державних службовців в Україні: правовий аспект. Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. 2017. С. 13–18. doi: 10.15421/1520172.
5. Загальні правила етичної поведінки державного службовця. Одеський апеляційний господарський суд, 2024. URL: <https://oda.arbitr.gov.ua/sud5037/organ/zagprderjsl11/> (дата звернення: 06.10.2024).
6. Етичний кодекс держслужбовця: чи притягуються посадовці до відповідальності за порушення етичних норм і правил. Судово-юридична газета: веб-сайт. URL: <https://sud.ua/ru/news/publication/158115-etichniy-kodeks-derzhsluzhbovtsya-chi-prityaguyutsya-posadovtsi-do-vidpovidalnosti-za-porushennya-etichnikh-norm-i-pravil-da5b99> (дата звернення: 09.10.2024).
7. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: наказ Верховної Ради України від 05.08.2016 № 158 URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

8. Роман Л.В. Міжнародні стандарти професійної етики публічних службовців: магістерська робота. Полтава: Полтавський університет економіки і торгівлі, 08.07.2015. 107 с.
9. Прудиус Л. В. Європейські стандарти доброчесної державної служби. Наукові праці Національної академії державного управління при Президентові України. 2016. С. 65-74. doi:10.15421/151642.
10. Державна податкова служба України: веб-сайт. URL: <https://km.tax.gov.ua/diialnist/zapobigannya-proyavam-koruptsii-/informatsiyni-materiali/print-436143.html> (дата звернення: 10.10.2024).
11. Шершень В. І. Етика публічного службовця як засіб запобігання та протидії корупції : кваліфікаційна робота магістра. Запоріжжя, 2020. 109 с.
12. Волошина Н. О. Етичні виміри діяльності державного службовця: екстраполяція європейських принципів на українські управлінські практики. кваліфікаційна робота магістра. Чернівці 2023. 110 с.
13. Самсонова В. В., Кудінова І. П., Шевченко Н. Ю. Етичні механізми управління професійною поведінкою. 2024. № 3. С. 70. DOI: 10.32702/2306-6814.2024.3.64.
14. Тютлікова В. В. Формування етичної організаційної поведінки в сучасних умовах. Проблеми економіки. 2011. № 4. С. 100.
15. Кодекс депутатської етики: легко порушити, складно прийняти, неможливо домовитися: веб-сайт. 12.02.2024. URL: <https://parlament.org.ua/analytics/kodeks-deputatskoyi-etyky-legko-porushyty-skladno-pryjnyaty-nemozhlyvo-domovytytsya/> (дата звернення: 16.10.2024).